

CRISISTIJD VAAK VOORBODE VAN *bloeiende economische landschappen*

'De nieuwe wereld zal er ingrijpend anders uitzien dan die van vandaag.'

Zo eindigde Edin Mujagić zijn beschouwing in het vorige nummer van *Effect*. Hoe die nieuwe wereld eruit zal zien, is van groot belang voor beleggers, omdat beleggen pas beleggen is als de horizon vijf jaar of langer is.

Er is momenteel veel om je als belegger zorgen over te maken. De hoge (staats)schulden, onzekerheid over inflatie op middellange termijn, klimaatverandering en de oplopende spanningen tussen China en de VS, het zijn zomaar wat voorbeelden.

Wie het verleden echter bestudeert, zal zien dat soortgelijke ontwikkelingen doorgaans juist als katalysator dienen voor betere (economische) tijden. In combinatie met veel ontwikkelingen die als voorbode van die nieuwe wereld gezien kunnen worden, is er voldoende reden optimistisch te zijn over vooral de tweede helft van dit decennium.

Neem die nieuwe Koude Oorlog tussen China en de VS. Hoewel die term onheilspellend klinkt, leert de historie dat de kans groot is dat dat een katalysator is voor een economische reuzensprong. Het was namelijk de Koude Oorlog tussen de VS en de Sovjet-Unie die de IT-revolutie in gang zette. Nadat de Russen eind 1957 de eerste satelliet lanceerden, de Spoetnik, schrokken de Amerikanen van de achterstand op hun aartsvijand. De Amerikaanse dominantie stond op het spel en om voorop te blijven, beloofde de toenmalige president John F. Kennedy in 1961 om voor het einde van het decennium een Amerikaan op de maan te laten

EDIN MUJAGIĆ

is macro-econoom, gespecialiseerd in het beleid van de centrale banken, en hoofdeconoom van OHV Vermogensbeheer.

rondlopen. Er was één klein probleempje: de technologie dat te doen, bestond niet.

TECHNOLOGIESPURT

Die belofte ontketende een technologiespurts in de VS. Overheid, bedrijven en universiteiten gingen aan de slag om het beloofde mogelijk te maken. Dat leverde allerlei nieuwe technologieën en producten op, waarna andere toepassingen het daglicht zouden zien, die niets met ruimtevaart of de wapenwedloop te maken hadden. Daaronder internet, dat de kiem voor een nieuwe industriële revolutie bleek te zijn, geholpen door kleine computers en chips. Iets soortgelijks zien we nu ook.

Wat de belofte van JFK toen was, is het streven naar reductie van de CO₂-uitstoot nu. Dat is een kruispunt omdat het bereiken van de klimaatdoelstellingen nieuwe technologieën vereist, en